VERSPREIDINGSONDERZOEK VAN DE NEDERLANDSE MOLLUSKEN
II. Eerste resultaten van het molluskencomité *

door

W.J. Kuijper

Nu het molluskencomité meer dan een jaar op de nieuwe wijze werkt zijn er ongetwijfeld diverse mensen benieuwd naar de resultaten. Zoals al in het Correspondentieblad no. 186 is aangekondigd, wil ik hier een kort overzicht van de stand van zaken geven.

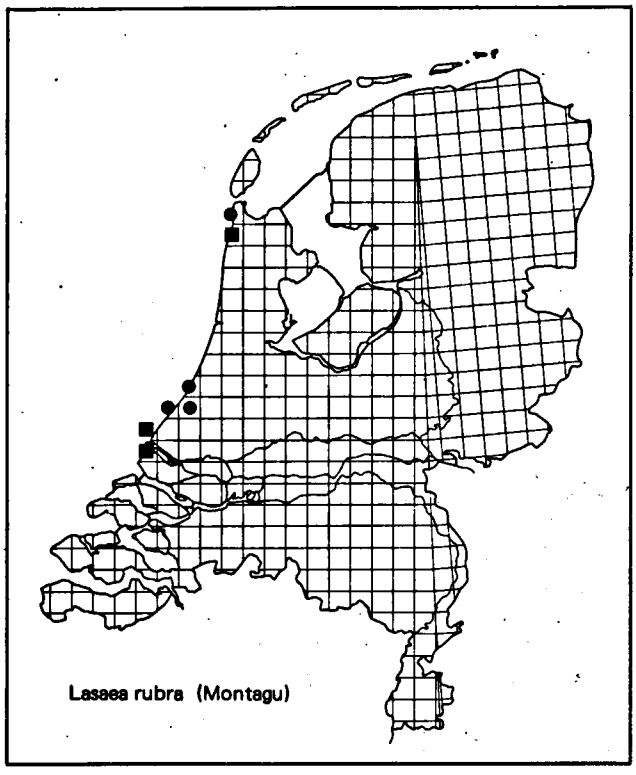
Gereageerd op de verzoeken om gegevens in te sturen hebben tot nu toe R.A. Bank, T.W. de Boer, A.J. Boogert, H.K. Brandhorst, R.W.B. Bruins, L.J.M. Butot, R.E. Hamstra, S. Keulen, W.J. Kuijper, A.W. Lacourt, W.J.M. Maassen, W.H. Neuteboom, A.D.J. van Peursen, H. Raven, A. Stiva, K.G. Vos en J.N. de Vries. Deze mensen zorgden voor ruim 1500 waarnemingen van zowel de gevraagde als andere soorten, betrekking hebbend op recent (zeewater, zoetwater, land) en aangespoeld fossiel materiaal.

Van een achttal soorten zijn er als proef verspreidingskaartjes gemaakt. De gegevens hiervoor zijn afkomstig van de ingestuurde waarnemingen (symbool ■), het oude kaartsysteem van het molluskencomite en, voor de landslakken, de kollektie van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie. De gegevens van mc en RMNH zijn hiervoor op ponsformulieren gezet (beide symbool ●). De vervaardiging van de kaartjes is het werk van J. van Tol (EIS-Nederland). Hiervoor bedank ik hem hartelijk.

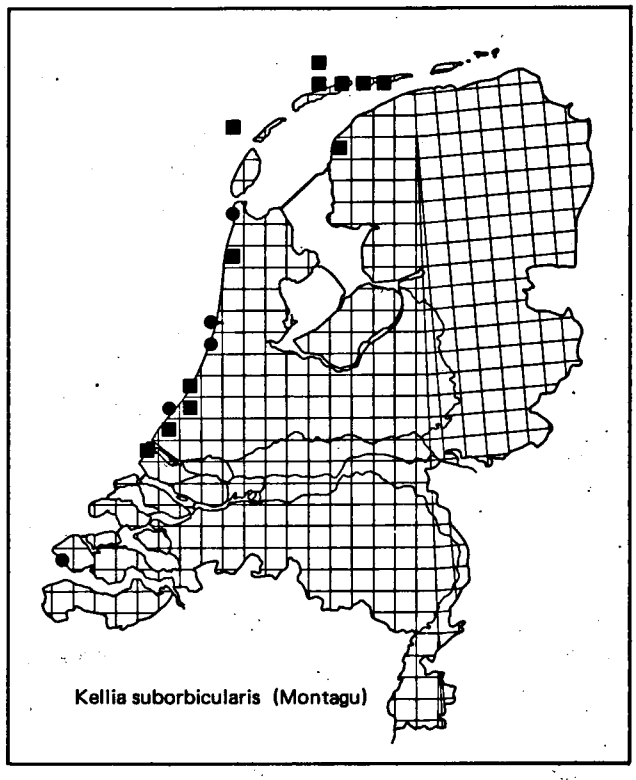
Bij de kaartjes wil ik enkele kanttekeningen plaatsen. Opvallend bij de mariene soorten is het nog lage aantal waarnemingen. Voor Kellia suborbicularis en Lasaea rubra betreft het voornamelijk vondsten van aangevoerd materiaal. Waarnemingen van levende dieren komen nauwelijks voor. Bij het mc zijn slechts drie vondsten gemeld van Kellia suborbicularis (Den Helder, 1949 en 1950; Vlissingen, 1953, lege kleppen op steen) en een van Lasaea rubra (Den Helder, 1950). Het kaartje van Patella vulgata geeft echter alleen het overzicht van de "RE" waarnemingen. We zien hier dus waar deze slak levend op onze dijken is gevonden. De kaartjes van de landslakken geven al een redelijk beeld van het voorkomen in Nederland. Diverse Clausiliidae zien we vooral langs de grote rivieren, in Zuid Limburg en Noord Holland optreden. Clausilia dubia is zelfs uitsluitend op onze uiterwaarden bekend. Voor een groot deel zijn deze resultaten natuurlijk niet bijzonder. Zij tonen het al bekende verspreidingsbeeld. Wanneer echter meer waarnemingen ingestuurd worden en er (museum-)kollekties en publikaties voor opname worden bewerkt, zijn er meer mogelijkheden. Buiten een goed beeld van de verspreiding kan men dan nagaan of er soorten in een bepaalde periode aanspoelen, waarnemingen per tijdvak analyseren, binding aan grondsoort of waterhuishouding nagaan, zien welke plaatsen veel door malacologen bezocht worden etc., etc.

Ik hoop dat het voorgaande nog meer mensen stimuleert tot het inzenden van hun gegevens. Onder andere door meldingen uit die delen van Nederland waar nog weinig van bekend is zullen de toekomstige verspreidingskaarten een komplete indruk kunnen geven en ons wat meer inzicht verschaffen omtrent de oorzaak van het aan- of afwezig zijn van de dieren.

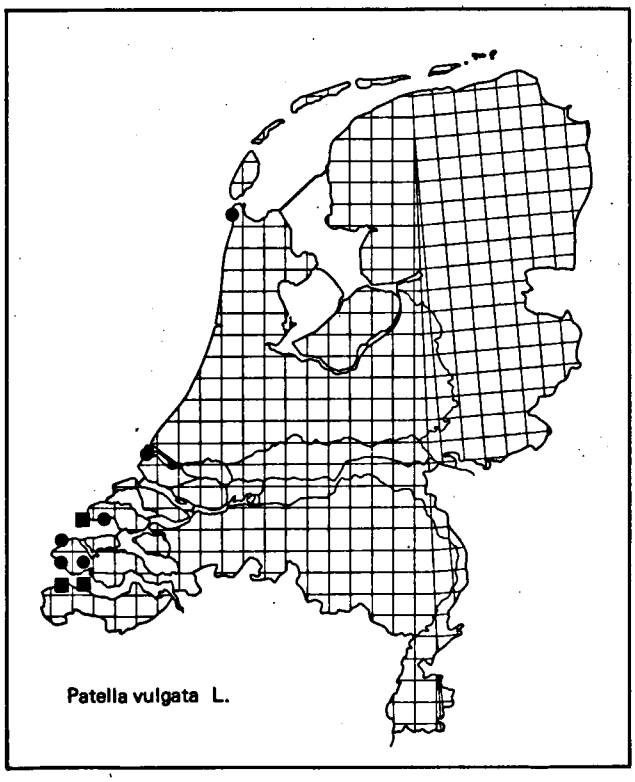
* Mededeling EIS-Nederland, nr. 9

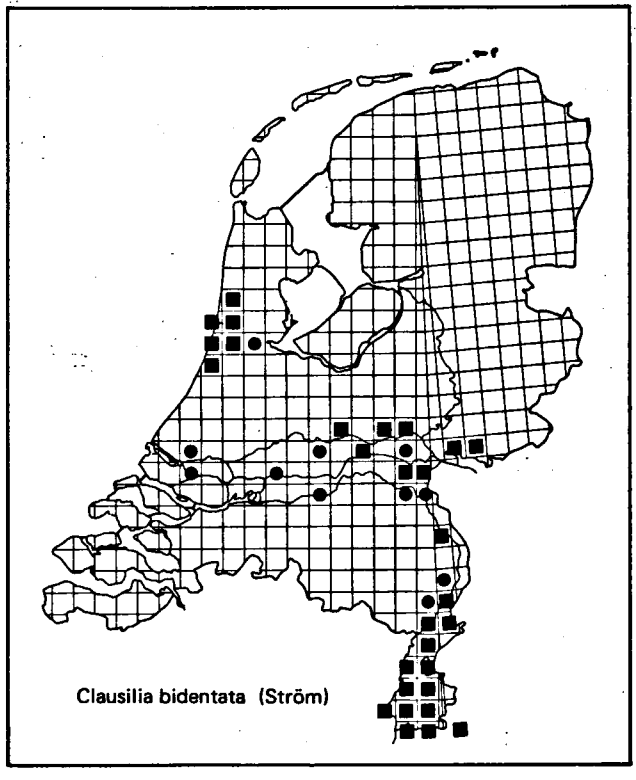
Lasaea rubra (Montagu)

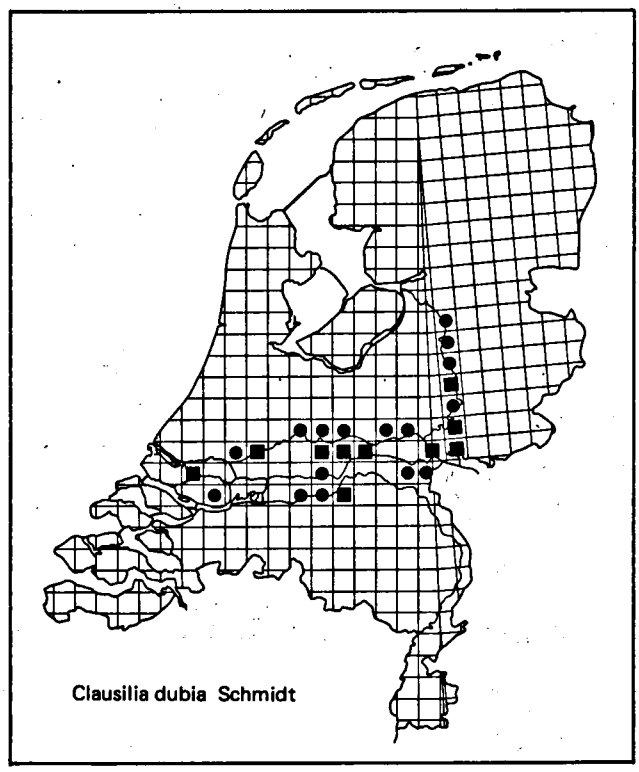
Kellia suborbicularis (Montagu)

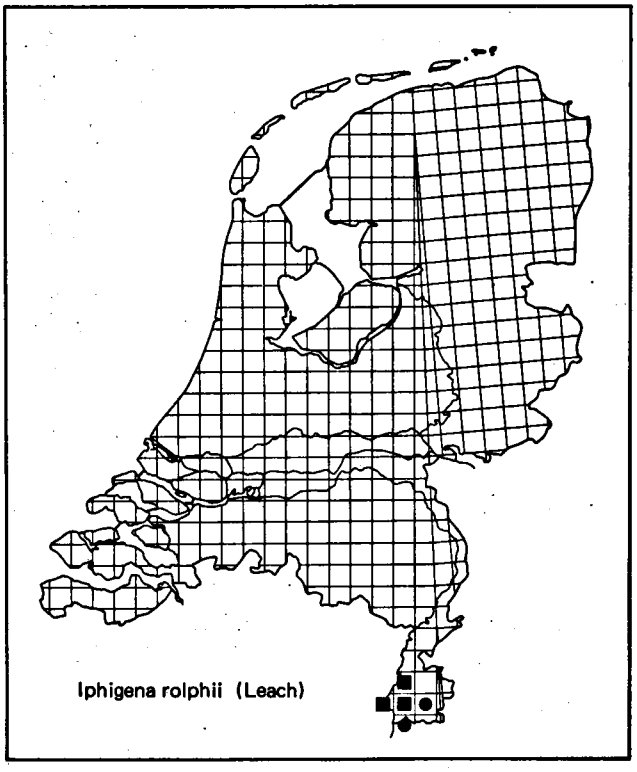
Patella vulgata L.

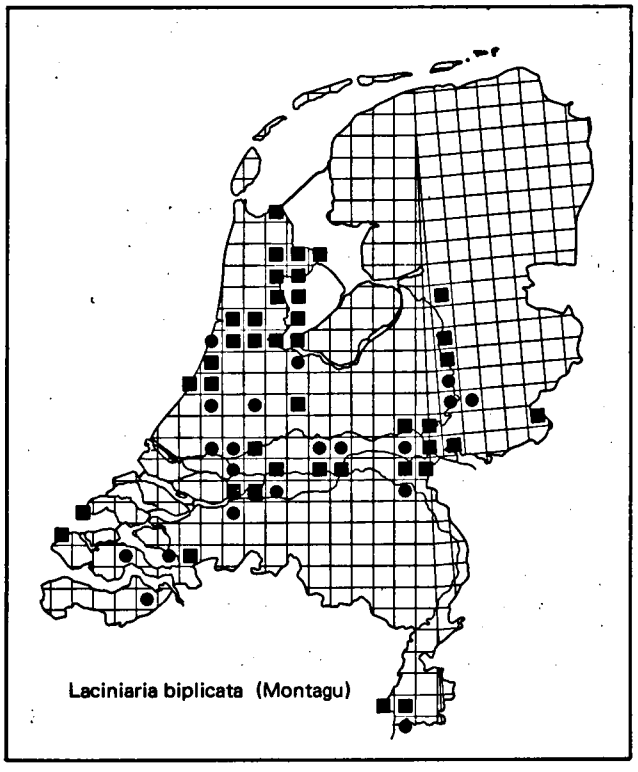
Clausilia bidentata (Ström)

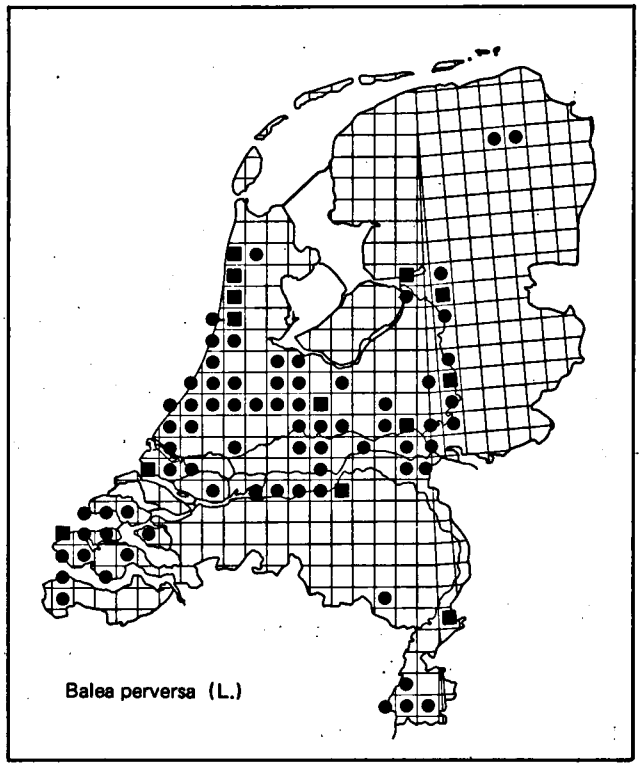
Clausilia dubia Schmidt

Iphigena rolphii (Leach)

Laciniaria biplicata (Montagu)

Balea perversa (L.)

Opmerking. Onder de leden bevinden zich mensen die zich niet met nederlands materiaal bezig houden. Soms hebben zij toch een enkele waarneming van een soort uit Nederland. In zo'n geval lijkt het niet zinvol om hiervoor de handleiding aan te schaffen. Wanneer u de vondst bijvoorbeeld per briefkaart meldt met alle bijzonderheden dan zetten wij deze op ponsformulieren.

adres van de schrijver:
Holbeekstraat 12
Noordwijk